Károly herceg az erdélyi szász erődtemplomokat támogatja

Az elhagyatott, közösségek nélküli erdélyi szász erődtemplomok restaurálását, környezetük felélesztését, turisztikai és gazdasági hálózatokba való bevonását tűzi ki célul Károly herceg romániai szervezete, a Walesi Herceg Románia Alapítvány – jelentette a távirati iroda tegnap. A projektet elsőként a Brassó megyei Homoródaróc (Daruseni, Draas) erődtemplománál (képünkön) kísérleti jelleggel indítják el, az ott szerzett tapasztalatok alapján tervezik a kiterjesztését. A mintaprojekt része a romos templom felújítása, egy kávézó, szálláshelyek és kézművesműhelyek létesítése a szomszédos épületekben. A terv szerint valamennyi létrejövő munkahelyet helyben lakó alkalmazottal töltenének be. (LZ) FOTÓ: WIKIPEDIA

NAGY JÁNOS EXPRESSZÍV REALISTA KÉPZŐMŰVÉSZKÉNT A VÍVÓDÁSOKAT, A HIT PROBLÉMÁIT ÉS A TÖRTÉNELMI SZEMÉLYISÉGEKET IS MEGFORMÁLJA

Sorsalakok bronzból, fából, kőből

PÁLFFY LAJOS

Már főiskoláskorában készíthetett köztéri szobrot, a Vatikán gyűjteményébe is került alkotása és ő formálta meg Esterházy János gesztenyéskerti alakját: Nagy János, az expresszív realista művész emellett érmeket, kisplasztikákat is alkot.

A Kárpát-haza Galéria határon túli magyar alkotókat bemutató tárlatainak száma mára elérte a negyvenet: a 2014-ben indult sorozat egyik első kiállítója a jeles szobrász, Nagy János volt. Az expresszív realista alkotó 2015-ben, nyolcvanévesen költözött a Felvidékről Tatára, a Vaszary-villába, az itt született szobrok és kisplasztikák a lakhatás fejében városi tulajdonba kerülnek.

Bár Rákosszentmihályon született, Pozsonyban végezte a képzőművészeti főiskolát, aztán tanított a besztercebányai és a nyitrai tanítóképzőkben, valamint a komáromi pedagógiai főiskolán is. Már tanulmányai idején készíthetett köztéri szobrot – ezek a megbízások végigkísérték az életét. Őt tarthatjuk a csalóközi tömbmagyarság első számú szobrászának. Nagy János azon felvidéki magyar művészek közé tartozik, akik erős magyarságtudattal készítik munkáikat, míg más szlovákiai alkotók számára talán a nyugati trendek követése jelenti a kisebbségi lét keserveiből a kiutat. Mint ahogyan a Muravidéken, Szlovéniában is sokan így találják meg az orvosságot a kisebbségi lét problémáira.

Szobrászata ugyanis ezer szállal kötődik a magyar múlthoz és a hagyományokhoz, de bátran hozzászól olyan témákhoz is, mint a magyarok második világháború utáni kitelepítése (a magyar vezetésű felvidéki önkormányzatok pedig meg is keresik ilyen megrendelésekkel). Egyik legerősebb, a kitelepítés ihlette plasztikája 2004-ben készült: egy marhavagon beracsozott ablakán kinyúló kézfejeket ábrázol, amelyek búcsút intenek, irgalomért könyörögnek. Nagy Jánosnál megjelennek a magyar történelem jeles alakjai is Szent Istvántól gróf Esterházy Jánosig. Az elszakított felvidéki magyarságért küzdő nemes szobrát ő készítette, ezt a Gesztenyéskertben 2015-ben állították fel. A rossz katonaköpenybe burkolózó sovány, meggyötört alak még annak is sokat mond a korról, aki nincs is tisztában a máig nem rehabilitált felvidéki magyar politikus kálváriájával.

Nagy János a bronz és fa mellett nagyon ért a kőhöz is, amit bizonyít a gútai árvízemlékműve vagy a Szencen felállított Szenci Molnár Albert-szobra is. Ugyanígy otthonosan mozog a rézdomborításban (Bulcsú vezér szobra Búcson), a jeles magyar alkotókat, emberi sorsokat, vívódásokat, a nemzeti identitás, a hit problémáit megjelenítő érmeivel és kisplasztikáival pedig jelen van a legnagyobb európai seregszemléken, de van szobra a Vatikán gyűjteményében is.

Ő hozta létre 1989-ben a Csehszlovákiai Magyar Képzőművészek Társaságát, művészeti és közéleti munkásságáért 2001-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjét, rá egy évre a Szlovák Köztársaság Aranyplakettjét is, 2005-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja.

Különleges figurákat hoz létre az alkotó FOTÓ: MH

Megkezdődött a szabadtéri színházi évad

RR

Országszerte háromszázötven előadást, köztük harmincnégy bemutatót tartanak ezen a nyáron a szabadtéri színházak – hangzott el az idén húszéves Szabadtéri Színházak Szövetségének szezonnyitó sajtótájékoztatóján tegnap a távirati iroda tudósítása szerint. A szervezetnek kilenc tagja van, a Kőszegi Várszínház, a Zsámbéki Színházi Bázis, a Szabad Tér Színház, az Esztergomi Várszínház, az Agria Nyári Játékok, a Szarvasi Vízi Színház, a Kisvárdai Várszínház, a Gyulai Várszínház és a Szentendrei Teátrum.

Az Agria Nyári Játékokon harmadszor lesz látható a Monte Cristo grófja című előadás, az Esztergomi Várszínházban egy-egy előadással felidézik Szabó Magda, Kabos Gyula, Cserháti Zsuzsa és Arany János alakját, a Kisvárdai Várszínházban 29. alkalommal rendezik meg a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválját június 16. és 29. között, a Kőszegi Várszínházban a Dumaszínházzal közösen is színpadra állítanak egy előadást Garázsbanda címmel. Budapesten, a Városmajori Szabadtéri Színpadon vidéki és határon túli előadások láthatók, a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon a Nemzeti Filharmonikusok koncertje nyitja az évadot Hamar Zsolt vezényletével, Hilary Hahn amerikai hegedűművész közreműködésével. A Szarvasi Vízi Színház gyermek- és ifjúsági előadásokkal, interaktív műsorokkal is készül, a Szentendrei Teátrumban többek között Rossini A sevillai borbély című vígoperája lesz látható, a Zsámbéki Színházi Bázison pedig cseh előadásokkal, bábjátékokkal és népművészettel, határon túli színjátszók találkozójával várják a közönséget.

Kiállítás Ámos Imre ritkán látott alkotásaiból

A szentendrei Ferenczy Múzeumi Centrum Ámos Imre–Anna Margit kiállítóhelyén nyílt tegnap kiállítás Ámos Imre (1907–1944) ritkán látott grafikáiból és festményeiből. A Cinóber alkony című időszaki tárlat az 1939 és 1944 között keletkezett művekből válogat, javarészt hosszú ideje raktárban lévő alkotásokból. Kopin Katalin művészettörténész, a kiállítás kurátora az MTI-nek elmondta: a munkaszolgálatok során átélt élmények, érzelmi hatások jelennek meg ezeken a képeken átszűrt formában. A kiállítás augusztus 20-ig tart nyitva. (ZZ)

Prágában az első világháborús magyar fotótárlat

A (N)ők is hősök – Magyar női sorsok az I. világháborúban című fotókiállítás tegnaptól a prágai Magyar Intézetben látható – jelentette az MTI. A tárlat az első világháborúban élt nők küzdelmes helytállását – az ápolónői szolgálattól a hátországbeli gyári munkáig – mutatja be harminc archív fotó, valamint csaknem húsz eredeti, korabeli tárgy, korabeli cikkek és naplórészletek segítségével. A cseh fővárosban július 31-ig látható tárlat kurátorai Bodnár Zita, Kincses Károly fotótörténész és ifj. Bertényi Iván történész, létrehozását magyar közgyűjtemények segítették. (ZR)

Filmiparunk eredményeiről ír a Variety.com

A tekintélyes amerikai szakportál, a Variety.com a magyar filmipar megerősödéséről közölt írást, emlékeztetve arra, hogy hazánk Európa második legnagyobb filmközpontja – jelentette az MTI. Andy Vajna kormánybiztos a cikkben rávilágít, hogy a nemzetközi producereket vonzza az adókedvezmény, a jól képzett magyar munkaerő, a modern létesítmények, és hogy a filmes költések egyre növekednek. Hozzátette, hogy a rendszert tovább finomítják, és bővíteni tervezik az oktatási lehetőségeket, valamint infrastrukturális fejlesztéseket is végeznek. (RZ)

Hazai és határon túlról érkező táncosok Győrben

Június 18. és 25. között mintegy harminc előadást láthat a közönség a 13. Magyar Táncfesztiválon Győrben – hangzott el a tegnapi beharangozó sajtótájékoztatón az MTI szerint. Kiss János, a szervező Győri Balett igazgatója elmondta, hogy a fesztiválon számos műfaj helyet kap, és a határon túlról is érkeznek táncosok. Tájékoztatása szerint a társulatán kívül fellép majd többek között a Pécsi Balett, a Magyar Nemzeti Balett, a Szegedi Kortárs Balett, az ExperiDance, a Magyar Állami Népi Együttes és a Közép-Európa Táncszínház is. (RR)

Nemzeti összetartozás napja a Magyarság Házában

Számos program várja az érdeklődőket a nemzeti összetartozás napja alkalmából mától vasárnapig a Magyarság Házában. A megnyitót Menyhárt József, a felvidéki Magyar Közösség Pártja elnöke tartja, a vendégek között lesznek csángó, macedóniai és boszniai magyarok. A játékok, kiállítások és gyermekfoglalkozások mellett koncertek is lesznek például a Gastroblues Fesztivál több résztvevője, a Buda Folk Band, a Lajkó Félix Trió, az erdélyi Tokos és a vajdasági Cirkalom zenekar fellépésével. Rendhagyó történelemórát tart Stefano Bottoni történész Trianonról, lesznek programok a Szent László-emlékévhez kapcsolódóan, Vida Ádám fizikus pedig rendhagyó fizikaórára várja az érdeklődőket. (LZ)

SZOBRÁSZKÉNT DOLGOZIK A NYUGDÍJAS OPERAÉNEKES

Ütő Endre nyolcvanéves

MH-ÖSSZEÁLLÍTÁS

Ma ünnepli nyolcvanadik születésnapját Ütő Endre operaénekes, a Magyar Érdemrend középkeresztjével is kitüntetett érdemes művész 1990 és 1995 között az Operaház főigazgatója is volt.

Székely család gyermekeként Kőbányán, a Pongrácz-telepen nőtt fel, sportolói karrierje után a Zeneakadémia ének tanszakán végzett 1964-ben, majd az Operaházhoz szerződött, ezután két évet a római Santa Cecilia Akadémián is tanult. Még főiskolásként debütált, majd a legjelentősebb basszusszerepekben lépett fel, főként Verdi, Puccini, Csajkovszkij és Gounod operáiban, de énekelt Kékszakállú herceget, Sarastrót és oratóriumokban is fellépett. Az Operát 1990 és 1995 között vezette, ezen idő alatt hozták létre az operastúdiót a fiatal művészek képzésére, és egyik alapítója volt a Budapesti Operabarátok Egyesületének is. Kinevezésekor felhagyott az énekléssel. Később, nyugdíjba vonulása után Lovasberénybe költözött feleségével, ahol operaelőadásokat is szervezett a Cziráky-kastély udvarán. Évtizedek óta foglalkozik agyagozással és fafaragással, házukban galériát is működtet, számos kiállítása volt már, alkotásai között vannak népművészeti, bibliai és mitológiai ihletésűek is.

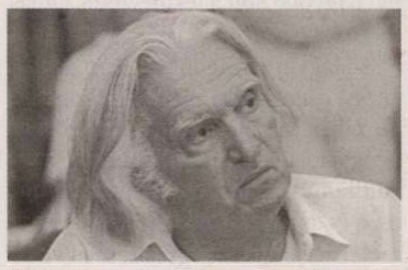

Ütő Endre FOTÓ: ÉDER VERA

BUDAPEST ÉS BÉCS AD OTTHONT AZ IDEI PROGRAMOKNAK

Jubilál az Armel operafesztivál

ZZ

Rufus Wainwright Prima Donna című operájának magyarországi bemutatójával indul június 28-án a tizedik Armel Opera Festival a budapesti Thália Színházban. A művet New Yorkban, Londonban, Manchesterben és Torontóban mutatták be eddig, a magyar közönség pedig Alföldi Róbert rendezésében ismerheti meg Budapesten, az Armel operaversenyen nyertes Je Ni Kim énekesnő főszereplésével. Az előadásban a Pannon Filharmonikusok működnek közre Vajda Gergely vezényletével.

A fesztiválon az idén is öt bemutatót tartanak, de újdonság, hogy ezeknek két város, Budapest és Bécs ad otthont – mondta el Havas Ágnes, a rendezvény igazgatója tegnap a távirati iroda tudósítása szerint. A budapesti nyitóeladás után június 30-án már Bécsben, a MuTh színházban folytatódik a fesztivál, ahol négy bemutató lesz. Udo Zimmermann Die weisse Rose című művét a Biel Solothurn Zenekar és Színház előadásában, Anna Drescher rendezésében láthatja a közönség, az Il giovedi grasso o Il nuovo Pourceaugnac című Donizetti-művet a Szegedi Nemzeti Színház mutatja be Toronykőy Attila rendezésében, a Szegedi Szimfonikus Zenekart Gyüdi Sándor vezényli. Michal Dobrzynsky Operetkáját a Varsói Kamaraopera Szimfonietta adja elő Jerzy Lach rendezésében, Martyna Kosecka Klothó (A mesefonál) című operáját pedig a Horvát Nemzeti Színház, Krzysztof Cichenski rendezésében. A bécsi előadásokra a belépővel rendelkező nézők ingyenes, különjáratú autóbusszal juthatnak el, amely a Hősök teréről indul és oda is érkezik vissza.

Június 29-én a nemzetközi operaíró-pályázatra érkezett művek közül kettőt mutatnak be a Mozsár Kávézó pódiumán Almási-Tóth András szerkesztésében és rendezésében. A jubileumi díjátadó gálának pedig július 4-én a Thália Színház ad otthont.